

Dret d'accés als documents de l'Administració pública

Consells pràctics per a ciutadans que el vulguin exercir

La transparència en l'actuació de les Administracions públiques comporta, entre altres aspectes, que els ciutadans puguin accedir als documents públics amb normalitat.

En el sistema legislatiu actual i d'organització d'arxius es pot accedir als documents públics tant d'arxius de caràcter històric com d'arxius administratius.

Arxius històrics:

els documents que han de ser conservats a llarg termini estan dipositats en els arxius històrics. La major part d'aquests documents es poden consultar lliurement omplint els formularis de sol·licitud corresponents.

Arxius administratius:

els documents que formen part dels expedients administratius i els documents que estan en tramitació els gestionen i custodien els arxius administratius corresponents. Es poden consultar aquests documents, amb les limitacions pròpies del procediment administratiu que se segueix, presentant la sol·licitud d'accés en forma d'instància.

Recordeu que l'Administració pública ...

... té l'obligació de resoldre les vostres peticions d'accés.

... ha de justificar les denegacions d'accés; en el cas contrari la denegació seria un acte administratiu nul i no tindria validesa.

... ha de garantir que qualsevol persona que tingui la consideració d'interessada en un procediment administratiu tingui dret a accedir als documents en qualsevol moment de la tramitació.

... ha de facilitar informació de les condicions de consulta i, si escau, de l'emplaçament dels seus fons documentals, així com dels inventaris per poder localitzar els expedients que es volen consultar.

RESPOSTA A ALGUNES PREGUNTES

La restricció d'accés als documents és el principi que regeix l'actuació de l'Administració?

No, al contrari, la legislació estableix que, un cop acabat un procediment administratiu, els documents són de consulta pública. L'accés només pot ser restringit si es basa en motius previstos en una llei i és convenientment justificat.

Puc disposar d'una còpia dels documents que consulto?

L'accés als documents comporta el dret de reproducció per a ús particular. Cal tenir en compte que la còpia resultant no pot ser usada per a finalitats lucratives o ser publicada. Per a aquestes finalitats l'Administració pot determinar una taxa o preu públic.

El fet que en documents apareguin noms de persones és motiu suficient per denegar totalment la possibilitat d'accedir-hi, d'acord amb la legislació de protecció de dades personals?

No és motiu suficient. L'Administració pot fer còpies anònimes (sense que hi apareguin els noms) dels documents en les quals, en compliment de la legislació de

protecció de dades personals, no puguin ser identificats els noms de les persones que hi puguin constar.

Si vull fer una investigació i la informació que necessito és d'accés restringit, m'he d'esperar als terminis legals previstos fins que sigui d'accés lliure?

La legislació preveu una excepcionalitat i permet, per motius d'investigació, l'accés a documents restringits. En aquest cas l'Administració pot demanar informació sobre la investigació, les seves finalitats i l'equip d'investigació, i pot fer signar a l'interessat un document de compromís de confidencialitat.

Només puc accedir lliurement a documents ingressats als arxius històrics?

L'accés als documents públics no es justifica pel lloc on es troben, sinó pel tipus de document del qual parlem. El règim d'accés el determinen les taules d'accés i avaluació documental, aprovades per la Generalitat de Catalunya d'acord amb el marc legal vigent.

L'Administració em pot justificar la denegació d'accés basant-se en el fet que ha destruït els documents?

Ho pot fer, però sempre que motivi convenientment la resposta. Els procediments de destrucció de documents estan regulats i el ciutadà ha de ser informat de quina taula d'accés i avaluació documental concreta és la que ha aplicat l'Administració.

Es pot denegar l'accés a documentació pública argumentant que no es troba la documentació perquè l'arxiu no està endreçat?

No, l'obligació de l'Administració és disposar de sistemes de gestió documental que permetin en tot moment l'accés als documents.

Una empresa pública em pot denegar l'accés al·legant que es regeix per dret privat?

Les empreses públiques gestionen documents públics i tenen les mateixes obligacions en aquest sentit que l'Administració pública. Si una empresa pública no atén una reclamació d'accés s'ha de presentar una queixa a l'Administració de la qual depèn directament.

EN QUÈ US PODEM AJUDAR

des de la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental?

La Comissió té competència per fer informes no vinculants en el cas que considereu que s'ha vulnerat el vostre dret d'accés als documents o en el cas que es vulguin consultar documents exclosos de consulta pública.

Amb aquesta finalitat disposeu de formularis a l'Oficina Virtual de Tràmits de la Generalitat

<http://OVT.gencat.cat>

Podeu localitzar el tràmit escrivint en el cercador la frase següent:

Quin tràmit esteu cercant?

«Reclamació accés a la documentació»

Si finalment una Administració pública us denega l'accés als documents que heu sol·licitat i tanmateix, considereu que teniu dret a consultar-los, heu de saber que podeu presentar un recurs administratiu. Us recomanem documentar totes les vostres accions i recordeu que tota denegació d'accés ha d'haver estat fonamentada per l'òrgan administratiu a qui hàgiu adreçat la sol·licitud d'accés.

Per a més informació podeu consultar la pàgina web de la Comissió:

<http://www.gencat.cat/cultura/arxius/cnaatd>

Per a dubtes concrets i orientació us podeu adreçar a la secretaria de la Comissió:

cnaatd.cultura@gencat.cat

REFERÈNCIES LEGALS D'UTILITAT

Aquest és un recull legislatiu d'utilitat per presentar una sol·licitud d'accés als documents:

- Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya (DOGC núm. 5686, de 05.08.2010)

Motius de restricció d'accés (article 27.2)

- Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (BOE núm. 285, de 27.01.1993)

Dret d'accés als documents (article 35)

Motius de restricció d'accés (article 37)

- Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents (DOGC núm. 3437, de 24.07.2001)

Responsabilitats dels titulars de documents públics (article 7)

Accés als documents públics (article 34)

Vigència de les exclusions de consulta (article 36)

Accés als documents privats (article 37)

- Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (BOE núm. 298, de 14.12.1999)

Dret d'accés (article 15)

PER LOCALITZAR ELS ARXIUS CATALANS

Trobareu les dades bàsiques de contacte, serveis, localització, etc. dels arxius d'administracions i institucions catalanes en el **Cercador d'Arxius de Catalunya**, que manté el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

<http://cultura.gencat.cat/arxius/directori.asp>

Per ampliar qualsevol consulta sobre la localització d'arxius i fons documentals us podeu adreçar a:

arxius.cultura@gencat.cat

